

Social intelligens

Af
STEEN HILDEBRANDT
Professor ved
Handelshøjskolen i Århus

Social intelligens skal bidrage til, at vi kan udnytte og få nytte af alle de faglige menneskers kompetencer.

Mennesker har mange intelligenser. Vi véd det. Vi vil blot ikke rigtig tage konsekvenserne af det. I skolen, gymnasiet og på universitetet udvikler og tester vi den intellektuelle intelligens. Fra børn er helt små, får de tudet ørerne fulde med, at de skal lære lektien. De skal læse lektier. De skal til eksamen. De skal bestå. Og sådan er det for flere og flere mennesker et meget langt stykke ind i – og måske også ud af - livet!

I dagens Danmark er vi enormt optaget af stress, fedme, depression og misbrug - af mange slags. Kunne man forestille sig, at man kunne tage vare på, lære, undervise og uddanne børn og unge mennesker på andre måder, end det vi praktiserer nu – og således, at de blev klogere, mere viise, bedre til at tage vare på deres egen krop og liv – og bedre til at være sammen med andre mennesker? Kunne man forestille sig, at vi skal til at sadle radikalt om, når vi tænker børn og unges opvækst og uddannelse? Der er meget, der tyder på, at vi som samfund har en helt anden lektie at lære, end den man får 11 for i gymnasiet.

Meget af dette handler om vort syn på mennesker og relationer mellem mennesker. Det hævdes af nogen, at der findes én struktur, der er fælles for alle levende væsener, nemlig netværket. Et netværk er relationer. I relationer er der bevægelser og energi. Der er viden, information og følelser. Der er samvær og ressourcer. Uden relationer - intet netværk. Netværket har stor betydning for opbygningen og funktionsdueligheden af fremtidens samfund.

Netværket er det praktiske udtryk for den afhængighedstænkning, der karakteriserer viden- og innovationssamfundet, hvis det skal være effektivt og menneskeligt på samme tid.

Netværkets styrke er relationernes kvalitet. Relationernes kvalitet afhænger bl.a. af menneskers sociale intelligens. Netværk og social intelligens er temaer af stor vigtighed i de kommende år. Forfatteren til bøgerne om følelsesmæssig intelligens, hvoraf mange er oversat til snesevis af sprog (herunder dansk) og udgivet i millionoplag, Daniel Goleman, har udgivet en ny bog - om social intelligens.

På samme måde som millioner af mennesker verden over intuitivt vidste, at følelsesmæssig intelligens var noget urgammelt og grundlæggende for mennesker, vil nye millioner af mennesker vide, at social intelligens er fortsættelsen, nemlig den følelsesmæssige intelligens ført over i det sociale liv, dvs. over i det liv, hvor der er to eller flere mennesker.

Daniel Goleman definerer social intelligens som social opmærksomhed og sociale færdigheder. Social opmærksomhed omfatter: empati, afstemning, empatisk akkuratess og social kognition. Sociale færdigheder omfatter: evne til synkronisering, selv-fremstilling, indflydelse og medfølelse. Sociale relationer er meget virknings- og betydningsfulde, meget mere nære end vi hidtil har antaget. Mine relationer til andre mennesker findes i min hjerne og i mit hjerte. Der er spor og mønstre. Der er konsekvenser og muligheder, og de er aftegnet i mine indre strukturer. Sociale relationer er ikke blot imellem mennesker. De foregår inde i og sætter sig spor i mennesker. Det er bl.a. derfor, ledere er så vigtige.

Stress er én af vor tids mest alvorlige og udbredte sygdomme, og den opstår i disse netværksbaserede samfund og organisationer. Skal vi forstå og tage os i agt for denne trussel mod innovations- og netværkssamfundet, så kræver det bl.a. social intelligens. Omvendt er det også i den sociale intelligens, at alle potentialerne og udfordringerne i innovations- og videnssamfundet ligger. De ligger ikke i enkeltindivider, men i relationer, samarbejde, mellem mange forskellige mennesker med forskellig baggrund, uddannelse, religion, kultur mm.

Det er en bog, som ledere bør læse. Den er lang, over 400 tætskrevne sider. Det er, som bogens undertitel siger, den nye videnskab om

menneskelige relationer, og hvis der blot er en smule om det, så siger det sig selv, at den er fundamental for ledelse, så sandt som ledelse handler om relationer mellem mennesker.

Daniel Goleman: Social Intelligens. Borgen.
482 sider. Pris kr. 349. www.borgen.dk. ISBN
13:9788721021641.

Bøger til anmeldelse sendes til Steen Hildebrandt.
Handelshøjskolen i Århus. Haslegårdsvej 10.
8210 Århus V.